УДК 616.516-092:616-001

Досвід застосування гіпоалергенного крему *Physiogel*® у фанатів сонячного та штучного загару

Дудченко М. О., Васильєва К. В., Попова І. Б., Ємченко Я. О.

Вищий державний начальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія», Полтава

ОПЫТ ПРИМЕНЕНИЯ ГИПОАЛЕРГЕННОГО КРЕМА *PHYSIOGEL*® У ФАНАТОВ СОЛНЕЧНОГО И ИСКУССТВЕННОГО ЗАГАРА

Дудченко Н. А., Васильева Е. В., Попова И. Б., Емченко Я. А.

Изучалось влияние солнечного и искусственного излучения (малых доз радиации) на состояние кожных покровов у лиц, чрезмерно увлекающихся загаром, и эффективность применения гипоаллергенного крема *PHYSIOGEL*®

EXPERIENCE OF USING THE HYPOALLERGENIC CREAM *PHYSIOGEL*® BY ADMIRERS OF SUN AND ARTIFICIAL SUNBURN

Dudchenko M., Vasilyeva K., Popova I., Emchenko Ya.

The impact of solar and artificial radiation (small radiation doses) on skin conditions in people over-keen on tan and efficiency of using the hypoallergenic cream *PHYSIOGEL*® have been studied.

Робота виконана у рамках наукової теми з кафедрою дерматовенерології Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця «Вивчення клініко-епідеміологічних особливостей перебігу захворювань, що передаються переважно статевим шляхом, етіопатогенетичних змін при хронічних дерматозах на сучасному етапі з ціллю розробки нових методів лікування та профілактики» (№ держреєстрації 0109U008800) та наукової теми з Інститутом дерматології та венерології АМН, м. Харків «Вивчення клініко-епідеміологічних особливостей перебігу етіопатогенетичних змін при хронічних дерматозах на сучасному етапі з ціллю розробки нових методів лікування та профілактики (№ держреєстрації 0101U000265).

Вступ. Сонячне світло містить не лише видиму частину різноманітних відтінків та інфрачервоне (теплове) опромінення, але й ультрафіолетові (УФ) промені, які за своїм впливом на організм людини аналогічні впливу дії малих доз іонізуючого опромінення [1, 2]. У першу чергу при цьому страждає шкіра, тому що відрізняється високою тропністю до УФ та радіаційного випромінювання; тому спостереження за станом здоров'я та дослідження наявності змін шкірних покривів у осіб, які постраждали в результаті радіаційних катастроф, мають професійний контакт з іонізуючим опроміненням або знаходяться під тривалим впливом малих доз іонізуючого опромінення є досить актуальним [1, 2, 5, 7].

За останні роки кількість осіб, які контактують з джерелами іонізуючого опромінення (зловживання сонячними ваннами, солярії та ін.), збільшилася, тому дослідження впливу УФ на стан шкіри та її відновлення дуже важливі [1, 2, 7-9].

Мета дослідження – вивчення впливу сонячного і штучного випромінювання (малих доз радіації) на стан шкіри в осіб, які зловживають загаром, та ефективність застосування гіпоалергенного крему *PHYSIOGEL*® у «фанатів» сонячного та штучного загару.

Об'єкт і методи дослідження. Нами вивчалися особливості змін шкіри у «фанатів» сонячного та штучного загару. «Фанатами» вважали осіб, які надмірно використовували УФ опромінення у вигляді сонячного загару, солярію, кварцу не менше трьох разів на рік. У обстежених пацієнтів через 3 доби від початку дії опромінення найчастіше спостерігались явища променевого дерматиту, а на 7-14 добу з'являлись лущення, сухість, явища передчасного старіння шкіри.

В якості доповнення до традиційного лікування та догляду за шкірою у фанатів загару нами використовувався крем *PHYSIOGEL*® (Stiefel a GSK company, США), який містить епідермальні ліпіди з унікальною шаруватою дермамембранною структурою. Ліпіди допомагають відновити в шкірі ліпідний шар і запобігають втраті вологи в шкірі. Особлива структура крему

сприяє гарному вбиранню в шкіру, зволоженню і залишає пори відкритими. Завдяки цьому засіб відновлює, зволожує та живить шкіру. Крем *PHYSIOGEL*® гіпоалергенний, не містить консервантів, барвників або ароматизаторів.

У нашому дослідженні брали участь 32 особи (22 жінки та 10 чоловіків у віці від 15 до 28 років), які мали проблеми зі шкірою у вигляді почервоніння, надмірної сухості, злущування шкіри, відчуття дискомфорту, передчасного старіння [3, 4, 6] внаслідок дії УФ випромінювання. Досліджені були розділені на дві групи:

- 1 групу склали 24 особи, які поряд з традиційним лікуванням для догляду за шкірою застосовували 2 рази на добу крем *PHYSIOGEL*®;
- 2 групу склали 8 осіб, які використовували традиційні методи лікування.

Крем *PHYSIOGEL* ® використовували для нанесення на шкіру після гігієнічних процедур. Оцінку ефективності дії препарату здійснювали за динамікою поліпшення стану шкірних покривів та нормалізації загального стану обстежених.

Визначення терморегуляції шкіри проводилось за допомогою вимірювання температури в симетричних ділянках. Визначення типу термореактивності проводилося методом комп'ютерної термографії. Бар'єрна функція шкіри оцінювалася *pH*-метрією, аналізом аутомікрофлори шкіри. Електроопір шкіри визначали приладом Рефлекс-1 [2, 3, 6].

Результати дослідження і їх обговорення. Нами встановлено, що найбільші зміни температурної реакції відмічені на частинах тіла обстежених, які більшою мірою піддавалися дії УФ-опромінення. Це підтверджено даними комп'ютерної термографії, що виявила:

- надмірний тип термореактивності – у 28 % пацієнтів ($p < 0,05$);
- інертний – у 18,8 % «фанатів загару».

Мікрофлюорометрично виявлено підвищення проникності епідермісу в обстежених обох груп, оскільки посилення потовиділення призводить до зниження кислотності поверхні шкіри з паралельним зростанням обсіменіння мікроорганізмами.

Застосування крему *PHYSIOGEL*® дало відчутний ефект вже на 2-й день, на 6-7-й день застосування препарату у 91,6 % осіб практично зникли всі прояви сухості шкірних покривів, відчуття дискомфорту, стягнення, що значно покращило якість життя, а у 8 % залишилися ділянки злущення в місцях більш глибоких уражень епідермісу. Слід особливо відмітити, що у жодному випадку застосування крему *PHYSIOGEL*® не виявлено будь-якої побічної дії, навіть при його довготривалому використанні. Поряд з цим у 2 групи позитивна динаміка відмічалась на 4 добу. Тривалість лікування складала в середньому:

- у 1 групі – 10 ± 1 діб;
- у групі порівняння – 13 ± 1 діб.

Висновки. Усе вищесказане не означає, що треба забути про сонячні ванни та відвідування соляріїв; просто все гарно в міру. На наш погляд, необхідно збільшити інформованість населення, особливо молоді, про шкідливий вплив сонячного та УФ опромінення, застерігати населення від «модного» зараз загару та рекомендувати застосування крему *PHYSIOGEL*® після тривалого перебування на сонці, у солярії.

Перспективи подальших досліджень. Попередження лікарів про те, що сонце та штучний загар може зашкодити, і зараз сприймається населенням з великою недовірою. Ми вважаємо, що питання відносно стану здоров'я та дослідження наявності змін шкірних покривів у осіб, які зловживають сонячним або штучним опроміненням, є досить актуальним та потребує подальшого вивчення.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Аклеев А.В., Ава А., Акияма М. и др.* Биологическая индикация хронического облучения в отдаленные сроки // Библиотека журнала «Медицинская радиология и радиационная безопасность». - Хроническое радиационное воздействие: риск отдаленных эффектов. (Мат. 1-го международн. симпозиума; г. Челябинск, 9-13 января 1995 г.). - М.: Изд-во ИЗДАТ, 1996. - С. 7-19.
2. *Андреева Е.А., Торубаров Ф.С., Хуторская О.Е., Смирнова С.Н., Чесалин П.В.* Электромиографический метод выявления у людей ранних признаков реакции на радиационные воздействия // Физиология человека. - 1990. - Т 16, №6. - 135-141.
3. *Ахтямов С.Н., Кягова А.А.* Клинико-морфологические особенности старения кожи // Вестн. дерматологии и венерологии. - 2005. - № 4. - С. 60-64
4. *Бутов Ю.С., Ахтямов С.Н.* Криотерапия и криодеструкция в дерматологии // Вестн. дерматологии и венерологии. - 2002. - № 5. - С. 55-61.
5. *Мяделец О.Д., Адаскевич В.П, Хассуна С.М., Мяделец В.О.* Морфофункциональные изменения кожи при паранеопластических дерматозах / Сб. статей Витебского Государственного медицинского университета. - Витебск, 2005. – С. 38-49
6. *Проценко Г.В., Бондаренко И.Н.* Влияние половых гормонов на физиологические процессы в дерме // Дерматовенерология. Косметология. Сексопатология. - 2001. - №1. - С. 133-137.
7. *Applegate L.A., Scaletta C., Fourtanier A. et al.* Explosion of DNA damage and stress proteins by UVA irradiation of human skin in vivo // Eur. J. Dermatol. – 1997. – Vol. 7, No 3. –P. 215-219.
8. *Czernielewski J.M., Masouye I., Pisani A*. Effects of chronic sun exposure on human Langerhans cell densities // Photodermatology. – 1999. – No 5. – P. 116-120
9. *Larrengina A. T., Falo L. D*. Changing paradigms in cutaneous immunology: adapting with dendritic cells // J. Invest. Dermatol. – 2005. - Vol. 124, No 1. – P. 1-12.